Dosar nr. 3-2808/2024
2-24056153-12-3-24052024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

09 iunie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Irina Maxim
Grefier Cristina Cibotari

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat acțiunea de contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului orașului Codru privind anularea actului administrativ,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces :

1. La data de 24 mai 2024 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primarului orașului Codru, prin care a solicitat: anularea dispoziției Primarului orașului Codru nr. 24 din 01.04.2024 cu privire la înregistrarea copiilor în instituțiile de educație timpurie din or. Codru.
2. În motivarea acţiunii a invocat că Primarul orașului Codru la data de 01.04.2024 a emis dispoziția nr. 24 „Cu privire la înregistrarea copiilor în instituțiile de educație timpurie din or.Codru”.
3. A relevat că potrivit art.64 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 a fost efectuat controlul sub aspectul legal al deciziei menționate și consideră că aceasta a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.
4. A declarat că în conformitate cu art.68 din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28 decembrie 2006, prin notificarea nr.1304/OT4-299 din 16.04.2024, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Primarului orașului Codru abrogarea dispoziției menționate ca fiind adoptată contrar legislației.
5. Iar în acest sens a accentuat că această dispoziție stabilește modalitatea înregistrării copiilor în instituția de educație timpurie în or. Codru, întrucît urmare a efectuării controlului de legalitate asupra actului indicat s-a constatat că au fost încălcate

prevederile pct.88, 104, 105, 108, 143, 154 din Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 254 din 11.10.2017.

6. A subliniat că printre atribuțiile primarului prevăzute expres în art. 29 din Legea privind administrația publică locală nr.436/2006 nu se regăsește competența menționată în dispoziția vizată.

Obiecțiile autorității pîrîte:

7. Prin referința depusă, Primarul orașului Codru a solicitat respingerea acțiunii de contencios administrativ pentru motivele de fapt și de drept indicate în aceasta (f.d. 19-22).
8. Iar în acest sens a explicat că necesitatea emiterii actului contestat se datorează faptului că locurile în instituțiile de educație timpurie care activează în or. Codru, înființate de Consiliul or. Codru sunt extrem de limitate.
9. A punctat că anterior emiterii dispoziției au avut loc discuții cu managerii instituțiilor de educație timpurie nr.88 și nr.94 din or. Codru cu părinții care s-au adresat cu cereri privind înregistrarea copiilor potrivit districtului acordat și părinții copiilor care frecventează instituții de educație timpurie nr.88 și nr.94 din or. Codru.
10. A relevat că în acest fel s-a stabilit că instituțiile de educație timpurie nr.88 și nr.94 din or. Codru sunt suprasolicitate, dispun de un număr foarte mic de locuri pentru admiterea copiilor la grădinițe, cererea de înregistrare a copiilor pentru frecventarea grădinițelor fiind de cîteva ori mai mare. Primăria or. Codru este fondatorul instituției de educație timpurie nr. 194 din or. Codru.
11. A afirmat că potrivit dispoziției contestate, APL Codru eliberează doar îndrumări pentru înregistrarea copiilor cu domiciliul în or. Codru din districtul arondat la instituțiile de educație timpurie din or. Codru, iar managerii acestor instituții purced la examinarea datelor prezentate și decid înscrierea copiilor.
12. **În ședință de judecată**, reprezentanta reclamantului Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, dna Railean Elena a solicitat admiterea acțiunii pe motivele de fapt și de drept invocate.
13. **În ședință de judecată**, reprezentantul autorității pîrîte Primarul orașului Codru, fiind legal citat despre locul, data și ora examinării cauzei nu s-a prezentat. Astfel, în temeiul art.218 lit.d) Cod Administrativ, instanța a dispus soluționarea acţiunii în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată:

14. Studiind înscrisurile anexate la actele cauzei și raportînd circumstanțele de fapt și de drept invocate de părți la prevederile legale în domeniu, instanța de judecată

apreciază cererea de chemare în judecată ca fiind admisibilă și întemeiată, pasibilă admiterii, din următoarele considerente:

Cu privire la admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ:

15. Conform art.22 alin.(1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.
16. Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.
17. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește: acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.
18. Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:
    I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
    II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
    III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;
    IV. respectarea procedurii prealabile;
    V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii;

VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

19. Cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă: potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.
20. Conform art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acțiunea în contestare şi acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de acest cod pentru soluționarea acesteia.
21. În corespundere cu art.68 al Legii privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 (1) În cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorităţii locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerînd modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială. (2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administraţiei publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu şi facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administraţiei publice locale sau de persoana vătămată. (3) În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. (4) În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă şi-a menţinut poziţia sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanţa de judecată în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorităţii locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.
22. Cu trimitere la normele invocate, instanța reține că la data de 01.04.2024 Primarul orașului Codru a emis dispoziția nr.24 „Cu privire la înregistrarea copiilor în instituțiile de educație timpurie din or. Codru” (f.d. 23).
23. Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat prin notificarea nr.1304/OT4-299 din 16.04.2024 a solicitat Primarului orașului Codru abrogarea dispoziției menționate ca fiind adoptată contrar legislației (f.d. 6-7).
24. La data de 24 mai 2024, în termenul prevăzut de lege, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus prezenta acțiune împotriva Primarului orașului Codru privind anularea actului administrativ.
25. În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contenciosul

administrativ se constată: competența în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art.196 alin.(1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

26. În continuare, instanța reține că procesul administrativ se desfășoară între persoana care se pretinde vătămată printr-un act administrativ și autoritatea administrativă, categoria acțiunilor inițiate de Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat se judecă în procedura contenciosului administrativ cu aplicarea normelor impuse de legea specială.
27. Așadar, prezenta acțiune a fost formulată de Cancelaria de Stat, prin intermediul oficiului teritorial competent, în vederea exercitării controlului de stat asupra activității administrației publice locale, în temeiul art. 63 alin. (1) al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28 decembrie 2006.
28. Instanța de judecată notează că în esență Cancelaria de Stat nu invocă propriul drept lezat prin actul administrativ contestat, solicitînd anularea acestuia, ea acționează în interesul public, iar dreptul de a acționa în instanță cu o acțiune în anulare îi este conferit prin legea specială, art. 68 din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006, citată supra.
29. Prin urmare, instanțele de judecată inițiază procesul judiciar, în care calitatea de reclamant o au oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, în condițiile art. 68 alin. (1)-(4) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, ținînd cont de faptul că Oficiului teritorial acționează în interesul public.
30. Astfel, instanța de judecată concluzionează că în conformitate cu prevederile art. 207 alin.(2) din Codul administrativ, acțiunea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului orașului Codru cu privire la anularea dispoziției Primarului orașului Codru nr. 24 din 01.04.2024 este admisibilă, instanța urmînd a se expune în privința fondului acesteia.

În privința fondului acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele:

31. Potrivit art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, *examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale*.
32. Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, *fiecare participant probează*

faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

33. La acest capitol se reţin și dispozițiile art. 22 alin. (1), coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu, în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.
34. Conform art. 61 al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28 decembrie 2006, *(1) Activitatea autorităţilor administraţiei publice locale de nivelurile întîi şi al doilea, precum şi a celor din cadrul unităţii teritoriale autonome cu statut juridic special este supusă controlului administrativ în temeiul Constituţiei, al prezentei legi şi al altor acte legislative. (2) Controlul administrativ al activităţii autorităţilor administraţiei publice locale vizează respectarea Constituţiei, a tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, a prezentei legi şi a altor acte normative atît de către autorităţile administraţiei publice locale de nivelurile întîi şi al doilea, cît şi de către funcţionarii acestora. (3) Controlul administrativ include controlul legalităţii şi controlul oportunităţii activităţii autorităţilor administraţiei publice locale. (4) Controlul administrativ se efectuează din oficiu sau la cerere*.
35. Conform art. 63 alin. (1) al Legii citate, *de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu*.
36. Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a supus controlului obligatoriu de legalitate dispoziția menționată și considerînd că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legale, prin notificarea nr.1304/OT4-299 din 16.04.2024, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Primarului orașului Codru abrogarea dispoziției menționate ca fiind adoptată contrar legislației.
37. Avînd în vedere că în termenul acordat, autoritatea nu a întreprins măsurile solicitate, reclamantul a depus prezenta cerere de chemare în judecată.
38. În cele ce succed, instanța notează că obiectul examinării în prezenta cauză de contencios administrativ constă în verificarea legalității dispoziției Primarului orașului Codru nr. 24 din 01.04.2024 cu privire la înregistrarea copiilor în instituțiile de educație timpurie din or. Codru.
39. Potrivit acestei dispoziții, Primarul orașului Codru a dispus mai multe prevederi referitoare la modul de înregistrare a copiilor în instituțiile de educație timpurie din or. Codru, dar relevanță pentru examinarea prezentei cauze prezintă următoarele: *„1.Pentru înregistrarea copiilor în instituțiile de educație timpurie în or. Codru se*

vor prezenta obligatoriu Primăriei or. Codru următoarele acte: - copia buletinelor ambilor părinți (sau act de tutelă) sau al unuia din părinți în cazul familiei cu copil formată dintr-un singur părinte, după caz actul de desfacere a căsătoriei și/sau decizia instanței privind stabilirea domiciliului copilului; copia adeverinței de naștere a copilului; document care confirmă locul de ședere în districtul arondat și copia actului ce confirmă dreptul de proprietate asupra bunului imobil locativ aflat în intravilanul or. Codru. 2.Directorii instituțiilor de educație timpurie nr. 88 și nr. 194 din or. Codru vor admite accederea copiilor doar în baza adeverinței sau a certificatului eliberat de Primăria or. Codru. 3. Adeverințele sau certificatele se eliberează de Primăria or. Codru pentru copii care au fost luați la evidență. Adeverințele sunt eliberate, de regulă, în lunile iunie-august sau, în situații deosebite, în timpul anului școlar, în limita locurilor disponibile."

40. La fel, instanța mai reține că în calitate de temei de drept pentru emiterea acestei dispoziții au fost incluse prevederile art. art. 12, 23 din Codul Educației, art.29 alin.(1) lit.f), art.32 alin.(1) din Legea privind administraţia publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006.
41. Înaintînd prezenta acțiune în instanța de judecată, partea reclamantă pretinde că dispoziția Primarului orașului Codru nr. 24 din 01.04.2024 contravine mai multor prevederi ale Ordinului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 254 din 11.10.2017.
42. Așadar, examinînd acest aspect, instanța reține că potrivit pct.88 al acestui Ordin, *completarea cu copii în instituţia de educaţie timpurie de tip general ține de competenţa managerului instituției și a fondatorului în a cărei subordine se află*.
43. La fel, potrivit pct. 104 al aceluiași Ordin, *înscrierea copiilor în instituţiile de educație timpurie publice are loc în ordinea depunerii cererii, în limita locurilor disponibile. În cazul în care la instituția de educație timpurie solicitată la înscriere nu sînt locuri disponibile, fondatorul poate propune părintelui o altă instituție*.
44. Conform pct.105 al ordinului, *părinții sau alți reprezentanți legali ai copilului pot solicita înscrierea copilului la o altă unitate de educație timpurie decît cea la care domiciliul său este arondat. Înscrierea se face în urma unei solicitări scrise şi se aprobă în limita locurilor disponibile după asigurarea cuprinderii/înmatriculării copiilor din districtul şcolar a unității de învățămînt respective*.
45. În corespundere cu pct.108 al aceluiași ordin, *cererile de înscriere a copiilor în instituția de educație timpurie se examinează de către o comisie specială creată de fondator și administrația instituției şi se aprobă/se resping de către Consiliul de administraţie al instituţiei*.
46. În conformitate cu prevederile pct.112 din Ordin, *<u>copiii sînt înmatriculați în</u>*

instituţia de educaţie timpurie în baza cererii părintelui sau a altui reprezentant legal al copilului la care se anexează: 1) copia buletinului de identitate sau a altui document care confirmă locul de ședere în districtul arondat; 2) copia adeverinţei de naştere a copilului; 3) extrasul din istoria dezvoltării copilului cu concluziile despre starea sănătăţii lui, fișa cu date despre vaccinare și, după caz, recomandări privind asistența/îngrijirea, confirmate de semnătura medicului și ștampila centrului local de sănătate; 4) certificat-confirmare despre absența contactului cu bolile contagioase în perioada pre-înscriere, conformă indicațiilor structurilor de sănătate, validat prin semnătura și ștampila medicului de familie și eliberat cu 24 ore înainte de începerea frecventării instituției; 5) alte documente necesare stabilirii suportului social.

47. Pct.143 al ordinului prevede că, *managementul instituţiei de educaţie timpurie este asigurat de către: 1) Consiliul de administraţie al instituţiei, cu rol de decizie în domeniul administrativ; 2) Consiliul profesoral-pedagogic al instituţiei, cu rol de decizie în domeniul educaţional; 3) Personalul de conducere al instituției – directorul*.
48. Analizînd prevederile enunțate, instanța de judecată reține că este întemeiată concluzia autorității pîrîte că înscrierea copiilor în instituțiile de educație timpurie se efectuează de directorul instituției.
49. În același timp, instanța mai notează că art.29 al Legii privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 prevede expres atribuţiile de bază ale primarului, anume: *(1) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază:*

a) asigură executarea deciziilor consiliului local;

a1) încheie, în baza deciziei consiliului local şi în condiţiile legii, acte juridice de administrare sau de dispoziţie privind bunurile domeniului public sau privat al satului (comunei), oraşului (municipiului) respectiv;

a2) încheie, în baza deciziei consiliului local şi în condiţiile legii, acorduri de cooperare cu alte autorităţi ale administraţiei publice locale, precum şi contracte de achiziţie, în vederea desfăşurării activităţii de audit intern;

b) propune, în condiţiile legii, structura, organigrama şi efectivul-limită ale primăriei, schema de salarizare a personalului acesteia şi le supune aprobării consiliului local;

c) numeşte, stabileşte atribuţiile şi încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu şefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea

autorităţii administraţiei publice locale respective, personalul primăriei, conduce şi controlează activitatea acestora, contribuie la formarea şi reciclarea profesională;
d) stabileşte atribuţiile viceprimarului (viceprimarilor);
e) asigură elaborarea proiectului de buget local respectiv, întocmirea rapoartelor periodice şi anuale privind executarea bugetului şi le prezintă spre aprobare consiliului local;
f) exercită funcţia de administrator al bugetului local, asigurînd gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări şi efectuarea cheltuielilor conform alocaţiilor bugetare aprobate, informînd consiliul local despre situaţia existentă;
g) răspunde de inventarierea şi administrarea bunurilor domeniului public şi celui privat ale satului (comunei), oraşului (municipiului), în limitele competenţei sale;
h) exercită, în condiţiile legii, supravegherea activităţilor din tîrguri, pieţe, oboare, parcuri, spaţii verzi, locuri de distracţie şi agrement şi ia măsuri operative pentru buna lor funcţionare;
h1) contribuie, în condiţiile legii, la protejarea patrimoniului cultural imobil (monumente arheologice, monumente de istorie şi cultură), a patrimoniului cultural imaterial şi mobil, a monumentelor de for public, a rezervaţiilor culturale şi naturale, situate pe teritoriul administrat;
i) propune consiliului local schema de organizare şi condiţiile de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, ia măsuri pentru buna funcţionare a serviciilor respective de gospodărie comunală;
i1) organizează, în limita resurselor disponibile, studii privind tipurile de servicii sociale necesare comunităţii, elaborează şi propune spre aprobare consiliului local, conform necesităţilor stabilite, programe de dezvoltare a serviciilor sociale;
j) conduce, coordonează şi controlează activitatea serviciilor publice locale, asigură funcţionarea serviciului stare civilă, contribuie la realizarea măsurilor de asistenţă socială şi ajutor social;
j1) asigură elaborarea studiilor de fezabilitate şi propune spre aprobare listele bunurilor şi serviciilor de interes public local pentru realizarea proiectelor de parteneriat public-privat;
j2) asigură monitorizarea şi controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administraţiei publice locale participă în calitate de partener public;
k) eliberează autorizaţiile prevăzute de lege;
l) asigură securitatea traficului rutier şi pietonal prin organizarea circulaţiei transportului, prin întreţinerea drumurilor, podurilor şi instalarea semnelor rutiere

în raza teritoriului administrat;
l1) asigură înregistrarea şi evidenţa troleibuzelor, a ciclomotoarelor, a maşinilor şi a utilajelor autopropulsate utilizate la lucrările de construcţii sau agricole, care nu se supun înmatriculării, precum şi a vehiculelor cu tracţiune animală, în corespundere cu regulamentul-tip aprobat de Guvern;
m) asigură repartizarea fondului locativ şi controlul asupra întreţinerii şi gestionării acestuia în unitatea administrativ-teritorială respectivă;
m1) desemnează agentul constatator în condiţiile Codului contravenţional;
n) reprezintă colectivitatea locală în relaţiile cu alte autorităţi publice, persoane fizice sau juridice din ţară sau din străinătate, precum şi în instanţele judecătoreşti, în condiţiile legii; semnează actele şi contractele încheiate în numele colectivităţii locale, cu excepţiile prevăzute de lege;
n1) asigură executarea deciziilor consiliului local în vederea implementării politicii de asigurare a egalităţii de şanse între femei şi bărbaţi în localitate, colaborează în acest scop cu instituţii statale şi organizaţii necomerciale şi internaţionale; coordonează activitatea unităţii gender din cadrul primăriei; examinează plîngerile persoanelor care se consideră victime ale discriminării; contribuie la educarea şi sensibilizarea populaţiei cu privire la eliminarea discriminării;
o) prezintă consiliului local, anual şi ori de cîte ori este necesar, rapoarte cu privire la situaţia social-economică a satului (comunei), oraşului (municipiului);
q) exercită atribuţiile de autoritate tutelară locală în condiţiile legii;
r) coordonează activitatea de asistenţă socială privind copiii, persoanele în etate, persoanele cu dizabilităţi, familiile cu mulţi copii, familiile afectate de violenţă intrafamilială, alte categorii de persoane socialmente vulnerabile, sprijină activitatea asociaţiilor obşteşti de utilitate publică din teritoriul satului (comunei), oraşului (municipiului);
s) asigură elaborarea şi avizarea, în condiţiile legii, a documentaţiei de urbanism şi amenajare a teritoriului, o supune procedurii de evaluare strategică de mediu în conformitate cu Legea nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu şi o prezintă spre aprobare consiliului local;
s1) propune, în condiţiile legii, spre aprobare consiliului local/municipal zonele unitare de alimentare cu energie termică în cadrul unităţii administrativ-teritoriale, identificate de către unităţile termoenergetice în urma elaborării studiilor de fezabilitate şi a avizării pozitive a acestora de către Centrul Naţional pentru Energie Durabilă. Studiile de fezabilitate iau în considerare documentele de dezvoltare regională şi locală, precum şi planurile locale integrate privind energia şi clima, cu condiţia că acestea sunt aprobate de către autorităţile administraţiei

publice locale;

s2) în coordonare cu operatorii sistemelor de distribuţie a energiei electrice, cu operatorii sistemelor de distribuţie a gazelor naturale, cu operatorii serviciului de alimentare cu apă şi de canalizare, cu distribuitorul de energie termică, participă la elaborarea şi aprobarea proiectelor reţelelor de distribuţie a energiei electrice, de distribuţie a gazelor naturale, ale reţelelor de apă şi de canalizare, ale reţelelor termice, conform documentaţiei de urbanism, după aprobarea de către consiliul local/municipal a zonelor unitare de alimentare cu energie termică;

t) constată încălcările legislaţiei în vigoare comise de persoane fizice şi juridice în teritoriul administrat, ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora şi, după caz, sesizează organele de drept, acestea fiind obligate să reacţioneze cu promptitudine, în condiţiile legii, la solicitările primarului;

u) ia măsuri de interzicere sau de suspendare a spectacolelor, reprezentaţiilor sau altor manifestări publice care contravin ordinii de drept sau bunelor moravuri, care atentează la ordinea şi liniştea publică;

v) propune consiliului local consultarea populaţiei prin referendum în probleme locale de interes deosebit, ia măsuri pentru organizarea acestor consultări;

x) ia, în comun cu autorităţile centrale de specialitate şi cu serviciile publice desconcentrate ale acestora, măsuri de prevenire şi diminuare a consecinţelor calamităţilor naturale, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor, epifitotiilor şi epizootiilor şi, în acest scop, dispune, cu titlu executoriu, mobilizarea, după caz, a populaţiei, agenţilor economici şi instituţiilor publice din localitate;

y) sprijină colaborarea cu localităţi din alte ţări, contribuie la extinderea cooperării şi a legăturilor directe cu acestea;

z) propune consiliului local iniţierea procesului de amalgamare voluntară, conform legii.

50. Așadar, examinînd atribuții primarului prevăzute de lege, instanța de judecată constată că printre acestea nu se regăsește competența acestuia, în ceea ce privește stabilirea regulilor privind înregistrarea copiilor în instituțiile de educație timpurie.
51. La fel, nici prevederile art. art. 12, 23 din Codul Educației, care au fost incluse ca temei de drept la emiterea dispoziției contestate nu prevăd această competență deoarece vizează organizarea educaţiei timpurii și structura sistemului de învăţământ.
52. Totodată, verificînd legalitatea dispoziției Primarului orașului Codru nr. 24 din 01.04.2024, sub aspectul corespunderii cu exigențele instituite de Codul administrativ, instanța constată că actul administrativ a fost emis de către autoritatea publică cu încălcarea dreptului discreționar.

53. Iar în acest sens instanța reține prevederile art. 225 alin. (2) Cod Administrativ: *verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege*.
54. Aici este de notat că dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea autorităţii de a alege între mai multe consecinţe juridice, care implică discreţia autorităţii publice de a decide şi/sau discreţia alegerii măsurii la care va recurge. În exercitarea dreptului discreţionar autoritatea publică nu este liberă în adoptarea unei soluţii după propria convingere sau dorinţă. Activitatea administrativă şi soluţia adoptată trebuie să se fundamenteze pe respectarea principiului legalităţii, să rezulte dintr-o conduită exercitată cu bună-credinţă, în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.
55. Sub aspectul celor relatate, instanţa reţine că autoritatea publică nu şi-a exercitat dreptul discreţionar, cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante, cu respectarea limitelor legale şi conform scopului acordat de lege.
56. Corelînd aceste particularităţi la circumstanţele cauzei, instanţa consideră lipsit de esenţă argumentul autorității pîrîte că Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 254 din 11.10.2017 nu a fost publicat în Monitorul Oficial, deoarece instanța a verificat acest aspect și a identificat o situație contrară, ordinul respectiv fiind publicat și pe pagina oficială a Ministerului Educației, Culturii şi Cercetării şi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
57. În rezultat, analizînd deficiențele admise din partea autorității publice în prezenta speță, instanța conchide că unica modalitate de remediere a situației este anularea dispoziției Primarului orașului Codru nr. 24 din 01.04.2024 cu privire la înregistrarea copiilor în instituțiile de educație timpurie din or. Codru.
58. în conformitate cu art. 224 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului orașului Codru cu privire la anularea dispoziției Primarului orașului Codru nr. 24 din 01.04.2024.

Se anulează dispoziția Primarului orașului Codru nr. 24 din 01.04.2024 cu privire la înregistrarea copiilor în instituțiile de educație timpurie din or. Codru.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Irina MAXIM